

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор КОМУНАЛЬНОГО
ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКА
СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА № 7»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Юлія МАСЛОВСЬКА
«02» червня 2023

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

6-х класів

**КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА 7»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА
ШКОЛА № 7» ХАРКІВСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ РАДИ
від 02.06.2023, протокол № 6
Голова педагогічної ради,
директор КЗ «ХСШ № 7» ХОР
Юлія МАСЛОВСЬКА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

I. Загальні положення

Освітня програма 6-х класів КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА № 7» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ (далі – спеціальна школа) розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання і режиму та організації навчально-виховного процесу загальноосвітніх навчальних закладів (ДСанПіН 5.2.008-01), Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до влаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, Положення про спеціальну школу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 221, наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 за № 229/6517 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 № 1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами» (зі змінами, наказ Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 898), статуту КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА № 7» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ.

Освітня програма розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі - Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898.

Освітня програма 6-х класів спеціальної школи (далі - Освітня програма) окреслює підходи базової середньої освіти.

Освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою спеціальної школи;
- загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (у годинах), який поданий у рамках навчальних планів (додатки 1-2);
- перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, подано в додатку 3;
- перелік програм з корекційно-розвиткової роботи, подано в додатку 4;
- опис інструментарію оцінювання;
- форми організації освітнього процесу.

II. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою спеціальної школи.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, Освітній програмі початкової освіти, що підтверджено відповідним документом

III. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти

Обсяг навчального навантаження для учнів 6-х класів спеціальних закладів загальної середньої освіти складає 980 годин/навчальний рік:

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальному плані спеціальної школи на навчальний рік (додаток до навчального плану спеціальної школи).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх спеціальних закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття.

Освітню програму на новим Державним стандартом базової середньої освіти укладено за такими галузями:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- інформатична;
- технологічна;
- мистецька;
- фізична культура.

IV. Модельні навчальні програми

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Поданий у додатку 3 Освітньої програми перелік модельних навчальних програм для 6-го класу, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795).

V. Програми з корекційно-розвиткової роботи

Інваріантна складова навчального плану спеціальної школи включає години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти і реалізується через такі курси: «Корекція мовлення», «Логоритміка», «Лікувальна фізкультура».

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямків такої роботи.

Предмети та курси за вибором визначаються в межах гранично допустимого навчального навантаження з урахуванням інтересів та потреб здобувачів освіти.

Корекційно-розвиткова робота передбачає наступне: формування вмінь в учнів з тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ) вправно, координовано володіти артикуляційним, дихальним і голосовим апаратами, чітко вимовляти та розрізняти звуки, відтворювати складову структуру слів, добирати відповідні слова і граматично правильно будувати речення та зв'язні висловлювання; подолання специфічних помилок читання та письма.

Мета

компенсація порушень мовленнєвого розвитку та створення умов для формування навичок вільної комунікації, що сприятиме залучанню дітей з тяжкими порушеннями мовлення до суспільного життя

Завдання

1. Визначення порушень мовленнєвого розвитку та механізмів їх виникнення.
2. Подолання мовленнєвих порушень з урахуванням механізмів їх виникнення та з опорою на найбільш збережені компоненти мовленнєвої та пізнавальної діяльності.
3. Попередження появи вторинних порушень мовленнєвого розвитку (дисграфії, дизорфографії та дислексії) та розвитку пізнавання.
4. Формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування з урахуванням мотивації, мети та соціальних норм поведінки. Основні напрямки корекційно-розвиткової роботи: корекція мовлення, корекція розвитку, логоритміка, лікувальна фізкультура.

ЛІКУВАЛЬНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

Мета

компенсація порушень - зміцнення опорно-рухової та м'язової систем;

Завдання

мовленнєвого розвитку та створення умов для формування навичок вільної комунікації, що сприятиме гармонійному розвитку дитини та залучанню її до суспільного життя	- вдосконалення діяльності серцево-судинної і дихальної систем; - збільшення життєвої ємності легенів; - формування рухових навичок і вмінь; - розвиток фізичних якостей; - корекція мовленнєвих порушень; - розвиток природних позитивних нахилів і здібностей особистості, потреби і вміння вдосконалюватися; - розвиток особистості учня; - розвиток життєвої компетентності вихованців, формування соціально адаптованої особистості; - набуття основ гігієни та здорового способу життя; - сприяння психічному і фізичному розвитку дітей.
--	--

У корекційно-педагогічній роботі з учнями, які мають вади мовлення, актуальні такі напрямки роботи:

1. Удосконалення рухів і сенсомоторного розвитку:

- розвиток м'язової системи, що відповідає за мовлення і продукування мовлення;
- розвиток дрібної моторики кисті та пальців рук;
- розвиток артикуляційної моторики.

2. Корекція окремих сторін психічної діяльності:

- розвиток просторових уявлень і орієнтації;
- розвиток слухової уваги і пам'яті.

3. Розвиток видів мислення (наочно-образного, словесно-логічного).

4. Корекція порушень у розвитку емоційно-особистісної сфери.

5. Розвиток мовлення:

- розвиток координації слова і ритмізованого руху.

6. Формування мовленнєвого дихання.

7. Виховання морально-вольових якостей та інтересу до систематичних занять фізичними вправами.

При плануванні вчитель сам обирає розділи програми та послідовність їх проведення. Це залежить від психомоторного рівня розвитку дітей. На початковому етапі занять обов'язково потрібно визначити функціональну

спроможність дітей з метою виявлення та використання їх потенційних можливостей. Необхідним також є врахування дефекту розвитку дитини при визначенні дозування фізичного навантаження для кожного учня та корекції мовленнєвих порушень.

Напрямки діяльності:

- практичне оволодіння провідними системами фізичного оздоровлення;
- нормалізація м'язового тону організму дитини через інтеграцію мовленнєвої, пізнавальної, рухової діяльності;
- корекція просторових уявлень, зокрема, сприйняття частин тіла та понять: ліворуч, праворуч, угорі, унизу, засвоєння яких здійснюється шляхом різноманітних вправ з використанням словесних інструкцій та команд;
- формування крупних-дрібних рухів; узгодженість дихання, мовлення та рухів.

Паралельно необхідно проводити роботу з розвитку правильного мовленнєвого дихання: формувати комбіноване діафрагмально - реберне дихання, відпрацьовувати плавний довгий видих. Навчати дітей поєднувати початок видиху з початком мовлення.

ЛОГОРИТМІКА

Мета	Завдання
<p>подолання мовленнєвих порушень вихованців шляхом розвитку, виховання і корекції рухової сфери у взаємодії слова з музикою та рухами, формування в учнів світоглядних, комунікативних компетентностей</p>	<p>розвиток у дитини загальних навичок (дихання, темп, ритм, виразність); збагачення словникового запасу; формування зв'язного мовлення дитини на такому рівні, щоб вона мала змогу засвоювати граматичні конструкції речень, прийоми словотворення та словозміни за аналогією, використовуючи власний досвід, і, як результат, - удосконалення мовленнєвої компетентності</p>

Основні принципи: системність, багаторазові повторення, свідомість, активність, доступність, комплексність, особистісно-орієнтований підхід з урахуванням компенсаторних можливостей дітей-логопатів.

Робота на заняттях з логоритміки повинна бути спрямована на виховання

здатності до ретенції ритму – збереження його в пам'яті.

Корекційна робота з логоритміки складається з таких етапів:

- **діагностичний**, що включає обстеження в першій половині вересня психомоторики, мовлення, музичної діяльності кожного учня;
- **корекційний**, який передбачає подолання мовленнєвих порушень шляхом розвитку, виховання і корекції рухової сфери дітей у взаємодії слова з музикою та рухами;
- **контрольно-підсумковий**, що наприкінці навчального року (у травні) знову тестує стан психомоторики, мовлення, музичної діяльності кожного учня.

На корекційному етапі актуальні напрямки роботи:

1. Музикування.
2. Мовно-рухові вправи.
3. Танцювально-ритмічні вправи.
4. Емоційно-вольовий тренінг.
5. Креативний тренінг.

При плануванні вчитель сам обирає напрямки роботи та послідовність їх проведення. Для досягнення найкращих результатів логоритмічні заняття будуються з урахуванням рівномірності розподілу психофізичного та мовленнєвого навантаження.

Заняття можуть проводитися за такою структурою:

1. Емоційно-мімічна розминка.
2. Ігрогімнастика.
3. Музикування.
4. Мовно-рухові вправи.
5. Танцювально-ритмічні вправи.
6. Креативний тренінг.
7. Заклучний етап.

Завдання, що пропонуються дітям у рамках одного заняття, об'єднуються однією лексичною темою та завданнями логопедичної корекції в конкретній віковій групі. Орієнтовна лексична тематика програми базується на підставі

тісного міжпредметного зв'язку із загальноосвітніми предметами. При виборі орієнтовних музичних творів та лексичного матеріалу бажано спрямовувати увагу на українську національну культуру як невід'ємну частину духовного життя народу, використовуючи її життєві зв'язки з духовним, матеріальним і практичним світом людини.

КОРЕКЦІЯ МОВЛЕННЯ

Мета	Завдання	
компенсація порушень мовленнєвого розвитку та створення умов для формування навичок вільної комунікації, що сприятиме залученню дітей з тяжкими порушеннями мовлення до суспільного життя	- визначення порушень мовленнєвого розвитку та механізмів їх виникнення; - подолання виявлених порушень з урахуванням механізмів їх виникнення та з опорою на найбільш збережені компоненти мовленнєвої та пізнавальної діяльності; - попередження появи вторинних порушень мовленнєвого розвитку (дисграфії, дизорфографії та дислексії) та пізнавального; - формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування з урахуванням мотивації, мети та соціальних норм поведінки.	

В основу програми покладено основні загальні та спеціальні *принципи*, що враховують особливості навчання учнів із ТПМ:

- загальнодидактичні: науковості; систематичності та послідовності; комплексності; наочності; доступності; індивідуального підходу; міцності знань; відповідності програмним вимогам спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення;
- спеціальні: врахування етіології, механізмів і структури мовленнєвого порушення; корекційної спрямованості навчання та виховання; диференційованого підходу до формування усного та писемного мовлення; врахування зони актуального і найближчого розвитку дитини; послідовності та паралельності в роботі над звуковимовою; формування мовленнєвих навичок в умовах живого спілкування; принцип особистісно-орієнтованого підходу з урахуванням компенсаторних можливостей у дітей з тяжкими порушеннями мовлення в умовах спеціального загальноосвітнього навчального закладу.

Зміст корекційної програми розроблено згідно з позиціями психолінгвістичного підходу до діагностики та шляхів подолань мовленнєвих розладів, що вимагає індивідуального планування роботи з кожним учнем залежно від рівня первинного мовленнєвого порушення та ускладнень, які його супроводжують (порушення писемного мовлення, вторинна затримка психічного розвитку, розлади емоційно-вольової сфери, соматична ослабленість тощо).

При плануванні корекційної роботи (як індивідуальної, так і підгрупової) учитель-логопед орієнтується на виявлений у результаті обстеження рівень сформованості психолінгвістичних компонентів, що забезпечують розвиток мовленнєвої системи.

Програмою передбачено розвиток у дитини із ТПМ загальних мовленнєвих навичок: звуковимови, дихання, темпу, ритму, виразності; збагачення, активізація та розширення словникового запасу; формування зв'язного мовлення на такому рівні, щоб дитина мала змогу засвоювати граматичні конструкції речень, прийоми словотворення та словозміни за аналогією, використовуючи власний досвід, і як результат - удосконалення мовленнєвої компетентності учнів; подолання порушень писемного мовлення.

У програмі корекційно-розвиткової роботи представлено 9 розділів:

- Корекція та розвиток фонематичних процесів.
- Корекція лексичного процесу мовлення.
- Корекція граматичного процесу мовлення.
- Корекція зв'язного мовлення.
- Корекція дислексій,
- Корекція дисграфій.
- Корекція дизорфографій.

Ці розділи можуть бути представлені як на одному занятті, так і на декількох.

Особливість корекційних занять полягає в тому, що методика корекційної роботи та її зміст залежать від віку, мовленнєвих недоліків, особливостей стану мовленнєвої діяльності дітей з тяжкими порушеннями мовлення.

Педагог може варіативно будувати уроки як за окремими маршрутними точками розвитку, так і комплексними, тобто в одному уроці одночасно поєднувати кілька розвиткових завдань.

Усі корекційні засоби у комплексі створюють оптимальні умови для формування й розвитку мовленнєвої, пізнавальної та емоційно-особистісної сфер.

VI. Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації. Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація. Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів: усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);

письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо); цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі); практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо). У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

VII. Форми організації освітнього процесу

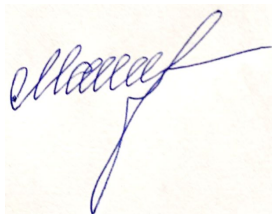
Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У КЗ «ХСШ №7» ХОР організована інституційна (очна (денна)) форма навчання.

За потреби заклад освіти може організовувати здобуття освіти з використанням технологій дистанційного навчання.

У рамках академічної свободи, з метою досягнення очікуваних результатів навчання, передбачається використання інтерактивних форм і методів навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проєкти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Директор

Юлія МАСЛОВСЬКА

Додаток 1
до Освітньої програми
6-х класів
КЗ «ХСШ № 7»ХОР

**Загальний обсяг навчального навантаження
для 6-го класу
з навчанням українською мовою
для дітей з тяжкими порушеннями мовлення**

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік	
	Навчальне навантаження	6 клас
Мовно-літературна	на тиждень	11,5
	на рік	402,5
Математична	на тиждень	5
	на рік	175
Природнича	на тиждень	3
	на рік	105
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1
	на рік	35
Громадянська та історична	на тиждень	2
	на рік	70
Технологічна	на тиждень	1,5
	на рік	52,5
Інформатична	на тиждень	1
	на рік	35
Мистецька	на тиждень	1,5
	на рік	52,5
Фізична культура	на тиждень	3
	на рік	105
Усього	на тиждень	29,5
	на рік	1032,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонента, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	на тиждень	1,5
	на рік	52,5
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційної-розвиткової роботи)	на тиждень	31
	на рік	1085
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	28
	на рік	980

Додаток 2
до Освітньої програми
6-х класів
КЗ «ХСШ № 7»ХОР

**Навчальний план
для 6-го класу
з українською мовою навчання
для дітей з тяжкими порушеннями мовлення
(додаток 22, затверджений наказом МОН від 12.10.2022 № 898)**

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова (англійська)	4
Математична	Математика	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
	Географія	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня історія	2
Інформатична	Інформатика	1
Технологічна	Технології	1,5
Мистецька	Музичне мистецтво	0,75+0,25
	Образотворче мистецтво	0,75+0,25
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом		27,5+0,5
Корекційно-розвиткова робота	Корекція мовлення	6
	Логоритміка	1
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2
Разом		9
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1,5
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційної-розвиткової роботи)		31
Гранично допустиме навчальне навантаження		28

Додаток 3
до Освітньої програми
6-х класів
КЗ «ХСШ № 7»ХОР

**Перелік модельних навчальних програм для вивчення предметів
інваріантної складової у 6–му класі**
рекомендовані Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки
України від 12.07.2021 № 795 (зі змінами))

№	Назва модельної навчальної програми	
1.	для окремого циклу	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)
2.	для окремого циклу	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.)
3.	для всього рівня	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Трифан М.С., Унгурян І.К., Яковчук М.В.)
4.	для окремого циклу	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)
5.	для окремого циклу	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О.С.)
6.	для окремого циклу	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевнюк Т.В.).
7.	для окремого циклу	Модельна навчальна програма «Географія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.).
8.	для окремого циклу	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.).
9.	для окремого циклу	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Піскарьова І. О., Бурлака О. В., Майорський В. В., Мелещенко Т. В., Щупак І. Я.).
10.	для окремого циклу	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакоцько В. В.).
11.	для окремого циклу	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.).
12.	для окремого циклу	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.).
13.	для всього рівня	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти класи (авт. Педан О.С., Коломоець Г. А., Боляк А.А., Ребриня А.А., Деревянко В.В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші).

Додаток 4
до Освітньої програми
6-х класів
КЗ «ХСШ № 7»ХОР

**Перелік програм з корекційно-розвиткової роботи для здобувачів
базової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей
з особливими освітніми потребами**

(затверджені наказом МОН від 12.06.2018 № 627)

для 6-х класів

№ з/п	Назва корекційно-розвиткової програми
1	«Лікувальна фізкультура». Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчих, 1-6 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. (Чепурний А. В.)
2	Програма з корекційно-розвиткової роботи для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення «Корекція мовлення» (Трофименко Л. І., Ільяна В. М., Пригода З. С, Грибань Г. В., Аркадьєва О. О.)
3	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Логоритміка» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (Трофименко Л. І., Івашко О. А., Гавва Л. С, Абдул О. В.)